

KOMMENTAR

Naturvernforbundet og Natur og Ungdom har, sammen med ledende samepolitikere, valgt å gå i katastrofemodus. Her demonstreres det mot gruveplanene på torget i Tromsø. Foto: Øystein Solvang

Nord-Norge, et naturreservat?

Vi kan ikke rasere kloden. Men vi bør være realistiske nok til å innse at vi må leve av den.

- 24. feb 2019

[Tone Angell Jensen](#)

KOMMENTATOR / NORDLYS

ABONNÉR PÅ NYHETSBREV OG MOTTA MINE ARTIKLER.

Hva skal vi leve av her i landet når olja fases ut?

Det er et velkjent og noe slitent spørsmål, men stadig like aktuelt. Og det blir ikke mindre nærværende når vi ser at terskelen for verdiskaping innen næringsliv og industri blir stadig høyere. Kravene som stilles til ivaretagelse av natur og miljø er blitt

kraftig skjerpet, og det er bra. Vi kan ikke rasere kloden. Men vi bør være realistiske nok til å innse at vi må leve av den.

Denne realismen ser ut til å være totalt fraværende i deler av miljøbevegelsen og venstresida i norsk politikk. Vi er godt informert om alt de er imot, men hva de er *for* når det gjelder å skape arbeidsplasser, sysselsetting og inntekter, er stadig like ullent.

Nå har miljørørsla endelig fått en ny sak med stor S: det høyst konkrete tilfellet Nussir og gruvedrift i Kvalsund kommune i Finnmark. Det rasles allerede med de gamle lenkene fra Alta-aksjonen. Sammenligningen med det som skjedde på sytti- og begynnelsen av åtti-tallet i Altaelva er imidlertid lite relevant, dersom man tar bryet med å sjekke en del fakta.

I stedet velger Naturvernforbundet og Natur og Ungdom, sammen med ledende samepolitikere, å gå i katastrofemodus. Det medfører svære medieoppslag hvor det går inflasjon i påstander om dumping av titusener av tonn med gift. Mengdene er så enorme at de ville være egnet til å drepe det meste som kommer i nærheten av sjødeponiet i Repparfjorden, vel og merke dersom påstandene hadde vært sanne.

Nussir skal utvinne kobber i Repparfjorden. Kobber er et stoff som er helt nødvendig for å gjennomføre det grønne skiftet. Miljøvernorganisasjonene møter seg selv i døra. Utslippet av kobber som følger med gruveslagget i Repparfjorden vil utgjøre om lag 40 kilo i året. Det er halvparten av hva en eneste el-bil trenger av dette metallet. Ifølge Sintef behøver hver el-bil 80 kilo kobber for å kunne fungere.

Sjødeponi har sine klare ulemper, men slett ikke på det dommedagsnivået som gruvemotstanderne beskriver. Denne løsningen er det først og fremst valgt av hensyn til reindriftnæringa. Et deponi på land ville skapt vansker for reindriftsutøverne.

Sametingspresident Aili Keskitalo er imidlertid ikke fornøyd. Hun mener gruva likevel utgjør en trussel mot reindriften, selv om tiltakene er svært strenge, med blant

annet driftsstans under reinkalvingen og spesielle foranstaltninger under reinflyttingen.

Keskitalo mener kobbermengdene fra gruva i Repparfjorden er så små sett i verdenssammenheng, at vi bare av den grunn burde sagt nei til utvinning.

Sametingspresidenten møter også seg selv i døra. Alternativet er Sør-Amerika, hvor de store kobberforekomstene i verden finnes. Er det bedre å satse på utvinning i områder der andre urbefolkningsgrupper holder til? Når vi vet at indianerne aldri vil bli hensyntatt på samme måte som samiske interesser blir i Norge?

Dobbeltmoral, Keskitalo?

All menneskelig aktivitet setter spor i naturen, enten det er utvinning av metaller eller reindrift.

Hele Finnmark kan ikke leve av reindrift. Vi trenger flere arbeidsplasser, ikke minst i Nord-Norge. De siste tallene fra NAV (januar 2019) er bedrøvelig lesning. Andel voksne i arbeidsfør alder som er utenfor arbeidsmarkedet, på grunn av uførhet, ledighet eller går på arbeidsavklaringspenger er på hele 22,5 prosent i Troms og Finnmark. For Kvalsund kommune er tallet 30,6 prosent.

Fortsetter denne utviklingen medfører det store utfordringer for velferdsstaten i årene framover. Det høres kanskje rart ut for et folk som de siste femti årene har levd godt på det svarte gullet fra Nordsjøen, men velferdsstaten slik vi kjenner den, kan faktisk knele.

Vi trenger å få langt flere i arbeid og dermed også flere arbeidsplasser. Vi som bor i nord har lange tradisjoner for å hente inntekter fra det naturen har å by på.

Eksportinntektene har holdt oss i live i århundrer. Gruvedrift har, direkte eller indirekte (Narvik), vært en bærebjelke i mange lokalsamfunn i nord.

Nord-Norge er ikke et naturreservat. All menneskelig aktivitet setter spor i naturen, enten det er utvinning av metaller eller reindrift.